

////////////////////////////////////
Visietekst Brede Instap Oost-Vlaanderen

Deze visietekst kwam tot stand vanuit een samenwerking tussen de Brede Instap vertegenwoordigers van IROJ Oost-Vlaanderen en de 3 Oost-Vlaamse 1g1p-projecten. De tekst geeft weer vanuit welke visie we als Brede Instap willen werken in Oost-Vlaanderen. De tekst wil een gezamenlijk kompas bieden voor de Brede Instap-organisaties en richtinggevend zijn voor de medewerkers die daar deel van uitmaken.

De brede instap wordt georganiseerd door partners die een populatie breed bereik hebben, met name Kind en Gezin, CLB en CAW. We willen maximaal garant staan voor een tijdige toegang tot hulp voor alle gezinnen, kinderen, jongeren die er nood aan hebben.

We beseffen dat tijdige toegang tot hulp voor sommige gezinnen meer inspanningen vraagt dan voor andere. Niet alle gezinnen¹ vinden op eigen initiatief de weg naar de brede instap. Heel wat behoeften, noden of (onuitgesproken) vragen komen aan bod op andere plekken, zoals bij organisaties in het jeugdwerk of binnen opvang en vrije tijd. Het is belangrijk dat de brede instap verbinding maakt met dit voorveld. Zo kan het voorveld vlot schakelen naar een brede instap partner.

We willen vanaf het eerste contact de “juiste” toon zetten. Een toon waarbij de eigen krachten van kinderen, jongeren, ouders en betrokken personen uit hun leefomgeving worden ingezet en versterkt. Onze “brede instap” opdracht is dus niet puur het in contact brengen van een cliënt²(systeem) met de juiste hulp. Onze opdracht ligt in de tijd nemen om de vraag met kinderen, jongeren, gezinnen en hun netwerk te verhelderen, te verbreden en te onderzoeken wat wel werkt en antwoorden kan bieden. We zetten expliciet in op het versterken van de krachten van onze cliënten en hun breder netwerk. We verbinden verschillende contexten van cliënten. Enkel waar nodig en subsidiair, verbinden we naar meer intensieve (jeugd)hulp (binnen RTH en NRTH). In dit proces van verbinding en samenwerking is het belangrijk dat, rekening houdende met de aanwezige expertise en capaciteit, er wordt gewerkt vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid. We onderschrijven de visietekst ‘vermaatschappelijking binnen de jeugdhulp’ en zetten we deze ook om in praktijk.

De meerwaarde van een intersectoraal georganiseerde Brede Instap

Brede Instap is geen nieuw verhaal. Het is een opdracht die reeds lange tijd door CLB, CAW en Kind en Gezin wordt opgenomen. Met deze tekst zetten we stappen in de richting naar een gezamenlijk traject.

We zien diverse winsten in dit gezamenlijk traject. Zo kan dit:

- Leiden tot **vlotter toegang geven tot elkaars expertise**. Het is niet de bedoeling dat we met ons allen van alle markten thuis proberen zijn; het is net onze complementariteit die ons sterk maakt en die we dienen te verzorgen en uit te dragen.

¹Gezinnen en cliënten zijn kinderen/jongeren en hun ouders

²Clientsysteem zijn de cliënten en hun context

- Leiden tot **gezamenlijke vormingstrajecten en verdere professionalisering** van de Brede Instap. Krachtgericht en netwerkversterkend werken zijn vaak voorkomende begrippen, maar we beseffen allen dat het vorming en blijvende ondersteuning vraagt om daar echt goed in te worden.
- Leiden tot een **intersectoraal georganiseerde Brede Instap** die **betere dienstverlening** biedt voor onze cliënten met resultaten op de 5B's van toegankelijkheid (begrijpbaarheid, bereikbaarheid, beschikbaarheid, bekendheid, betaalbaarheid).

Engagementsverklaring

De Brede instap wil samen instaan voor een warm en professioneel onthaal van kinderen, jongeren, opvoedingsverantwoordelijken en actoren uit hun leefomgeving die een hulpvraag hebben. De Brede Instap wil een toegewijd samenwerkingsverband zijn, dat zich zo dicht mogelijk bij de gezinnen organiseert. Met dit samenwerkingsverband willen we een warm en professioneel onthaal universeel toegankelijk maken voor iedereen die er nood aan heeft. Dat kan je niet organiseren vanuit 1 organisatie. Dat vraagt om een netwerkidee. De CLB's, CAW en Kind en Gezin engageren zich om dit proces samen te trekken. De Brede Instap gaat hierbij te werk vanuit een gedeeld referentiekader.

Gedeeld referentiekader

- **Eigenaarschap van de hulpvraag bij de cliënt:** De Brede Instap verkent met de cliënt, vanuit een brede blik, alle belangrijke levensdomeinen. De cliënt geeft aan wat voor hem het meest prioriteit heeft. Hierbij wordt ook steeds de stem van de zeer jonge kinderen expliciet meegenomen, omdat ze nog niet voor zichzelf kunnen spreken.
- **Regie¹ van de hulpverlening ligt bij de cliënt** Dit betekent dat de cliënt regisseur is van de hulp die hem geboden wordt. Als hulpverlener hebben we de verantwoordelijkheid om continu af te toetsen of het traject dat wordt gegaan, in overeenstemming is met wat de cliënt zelf wil. Bij maatschappelijke noodzaak bespreken we verontrusting eerst met het gezin.
- **Krachtgericht en netwerkversterkend werken** Het gaat over je blik en je actie. Zoveel mogelijk oplossingen creëren binnen de eigen context en binnen de eigen krachten: de veerkracht van kind/jongere en hun leefomgeving versterken, de weg naar hulpbronnen helpen plaveien, werken aan een zelf- en samenredzaamheid (met het sociale netwerk waar mogelijk, met professionals waar nodig). Het versterken van 'eigen kracht' en zelfsturing binnen het begeleidingsproces, vormen de missie voor het bieden van ondersteuning aan gezinnen.
We geloven in de veerkracht van ouders en kinderen, ook als het moeilijk gaat. We geloven dat ouders en kinderen hierin kunnen groeien en zich ontwikkelen. Als hulpverlener willen we hen hierbij ondersteunen en hun groeiproces zichtbaar maken.
- **Meerdere perspectieven:** We nemen het perspectief van alle relevante betrokkenen mee in het hulpverleningsproces
- **Het principe van proportioneel universalisme:** Universele dienstverlening (dus: voor iedereen) varieert in schaal en intensiteit bvb. op vlak van bereikbaarheid zullen er voor sommige gezinnen meer inspanningen moeten worden geleverd om de dienstverlening bereikbaar te maken. Werken op maat van alle cliënten, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbaren, is voor ons de leidraad.
- **Een respectvolle basishouding als fundament** We hebben respect voor ieder kind en zijn gezin. We respecteren de waarden en normen die het gezin hanteert, voor zover ze de ontwikkeling van het kind niet schaden. We accepteren hun visie en kijk op het leven, ook al druist die in tegen het eigen ideeëngoed. We oordelen niet. Het is belangrijk dat we eerlijke, echte antwoorden geven en daarin ook betrouwbaar zijn. We handelen binnen het kader van beroepsgeheim en privacywetgeving en respecteren de deontologische codes.

- **Continuïteit en trajectbegeleiding als rode draad.** De krachten, zorgen en wensen van de cliënt worden duidelijk in kaart gebracht en zijn de rode draad in het hulpverleningsproces. Willen we voorkomen dat de cliënt zijn verhaal telkens opnieuw moet vertellen, dan is het belangrijk dat hulpverleners elkaars werking voldoende kennen/vertrouwen en als partners kunnen voortbouwen op elkaars werk. Als Brede Instappartners stemmen we met de cliënt af welke en hoe info kan gedeeld worden. We accepteren de keuze van een cliënt als die aangeeft dat er geen info kan doorgaan: een cliënt heeft steeds het recht om van een wit blad te vertrekken.

Kernprocessen

Kernprocessen zijn de essentiële onderdelen die het aanbod van de diensten Brede Instap uitmaken. De opsomming van deze kernprocessen is geen chronologisch gegeven. Kernprocessen kunnen door elkaar lopen, kunnen circulair ingezet worden, Ook zullen niet altijd alle kernprocessen ingezet worden.

Het aanbieden van deze kernprocessen kan op zich al als helpend ervaren worden door het cliëntsysteem. Het is dus niet zo dat er steeds verdere hulp nodig zal zijn. Minstens kan het Brede Instap proces enige rust en kracht brengen bij een gezin, bij een kind of bij een jongere.

1. Onthaal

De BI staat in voor het eerste contact met gezinnen en derden. Dit eerste contact kan op vraag van de cliënt zijn, maar kan ook proactief (initiatief kan genomen worden door de Brede Instappartners zelf), op doorverwijzing van een organisatie/dienst of zelfs opgelegd zijn. De BI beluistert de hulpvraag van de vraagsteller op een actieve en begripvolle wijze.

2. Informeren en adviseren

De Brede Instappartners leggen helder uit wat hun opdracht en aanbod is. Ze informeren ook rond het aanbod en opdracht van andere diensten.

Daarnaast wijzen zij het cliëntsysteem ook op hun rechten en plichten, zoals opgenomen in het decreet rechtspositie minderjarigen.

3. Vraagverheldering

De Brede Instappartners peilen naar de verwachtingen/beleving van de cliënt en brengen de krachten, zorgen en wensen van de cliënt en zijn netwerk in kaart. Ze bekijken wat ze zelf kunnen opnemen en welke partners er nog nodig zijn. In het kader van verontrusting wordt extra aanklappend gewerkt.

4. Plan van aanpak

Doel van de Brede instappartners is om samen met de cliënt en zijn netwerk, te komen tot een plan van aanpak. Naast het versterken van de eigen krachten en de inzet van het sociale netwerk kan het professionele netwerk betrokken worden. Van andere jeugdhulpactoren wordt hierbij verwacht dat elk vanuit zijn eigenheid, het gelopen traject met BI valoriseert en in dialoog met cliënt en BI zijn eventuele deel van de hulp realiseert.

5. Verbinden

De Brede Instappartners zorgen, indien nodig, voor een warme toeleiding naar jeugdhulpaanbod (draaischijffunctie). De BI brengt de krachten, de wensen en de zorgen duidelijk in kaart zodat ze door het gezin aan de jeugdhulporganisatie kunnen worden bezorgd. De BI wisselt in samenspraak met het

gezin en rekening houdend met de regelgeving, gegevens uit met andere jeugdhulporganisaties, voor zover die relevant zijn voor de verdere begeleiding. De brede instap maakt waar nodig zelf een afspraak bij de juiste dienst, kan een cliënt vergezellen i.f.v. een zorgzame toeleiding/verbinding, houdt vinger aan de pols in de loop van het hulpverleningsproces....

In de loop hulpverleningsproces blijft het gezin de regie houden³. Het gezin geeft aan wanneer brede instap terug intensiever betrokken wordt.

³ Dit principe wordt ook toegepast in de opdrachten met een "verplicht karakter" zolang dit de integere ontwikkeling van het kind en de jongere niet in gevaar brengt. De verbindend functie van de brede instap kan dan in een spanningsveld terecht komen met andere actoren die het initiatief volledig bij de gezinnen en/of de bekwame minderjarigen leggen.